

Crims de postal

El 1920, van assassinar l'alcalde de Sales de Llierca i es van editar i vendre moltes postals amb la imatge del cadàver de la víctima al lloc del crim i de l'autor emmanillat

La matinada del dilluns 26 d'abril del 1920, l'alcalde de Sales de Llierca, Miquel Quer Grau, en Quelot Pedregós, tornava del ball de la festa del Roser de Tortellà quan el va abatre a trets Bonaventura Güell Collell, en Ranella, un veí de Tortellà que havia lluitat tres mesos a la guerra de Cuba i que, per gelosia, no acceptava de cap manera que en Quelot és casés amb la germana petita de la seva dona. Sabuda l'animadversió que en Ranella tenia cap en Quelot, aviat es va convertir en sospitós i, tot i que la seva dona, Gerònima Guinó, li va donar coartada, al final van acabar tots dos detinguts i van anar a parar a la presó d'Olot. Al cap de dos dies de reclusió, el 28 d'abril, però, en Ranella, calçat amb esclops, va aconseguir escapar de la presó d'Olot; va travessar el Fluvià i va córrer cap a la muntanya.

Se li havia perdut la pista i es comptava que hauria aconseguit travessar la frontera i eludir l'acció de la justícia quan algú el va veure pels volts d'una bauma de la serra del Cucut, al terme de Sales, on s'amagava i que, per aquest fet, sempre més ha estat la bauma d'en Ranella. Es va cridar a sometent i es va muntar una gran batuda per capturar-lo. Una espessa boira va jugar a favor del fugitiu, i tot semblava indicar que en Ranella tornaria a escapar-se quan un parell de sometents que s'havien desorientat per la boira se'l van trobar per casualitat i el van arrestar. Ell, desnudit i amb els peus nafrats, no es va resistir. Primer, el van portar a la presó de Tortellà i, després, va tornar a la d'Olot. Va confessar l'assassinat de l'alcalde de Sales i va sorprendre confessant-ne un altre de perpetrat anys abans, el 1909, a Sales. Es va declarar autor dels trets que, disparats des de fora, van entrar per la finestra d'una casa i van matar Bartomeu Unió Juanola, en Casanova. Aquesta vegada, Bonaventura Güell, en Ranella, va acabar condemnat a molts anys de presó, però tampoc en va complir tants, perquè se li va tenir en compte l'estat mental (qui sap si les atrocitats vistes a la guerra de Cuba el van afectar) i perquè, quan es va proclamar la República, es va beneficiar d'un indult. De manera que en Ranella va tornar a ser lliure. Però va durar poc: va morir cosit a trets en algun marge de la carretera de Figueres per la banda de l'Empordà en una purga d'un comitè revolucionari durant els anys de la guerra. Sembla que va ser una revenja orquestrada per gent propera a en Quelot Pedregós, l'alcalde que va matar.

Aquesta és una de les moltes i magnífiques històries recollides en els dos volums d'Històries de l'Alta Garrotxa de Josep Vilar, el cap dels agents rurals de la Garrotxa, un autèntic "caçador d'històries" que ha recollit el testimoni dels seus protagonistes, que li han confiat unes vivències que ell ha guardat zelosament en unes llibretes, la base dels llibres. Vilar, notari meticulós, ha complementat les històries orals amb documents oficials que certifiquen els fets explicats. Document excepcional que il·lustra el cas dels crims d'en Ranella són les postals, que es van exposar durant anys al desaparegut hostal de la Palla, amb les fotografies del cadàver d'en Quelot Pedregós voltat d'una gernació de curiosos i en Ranella, emmanillat i custodiat pels guàrdies. Se'n van editar i vendre centenars. Crònica negra d'aquell temps.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 30-09-2024, Pàgina 32

-El Punt Avui. Nacional 30-09-2024, Pàgina 32

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2463170-crim-de-postal.html>